

2025-08-13

Till: Stockholms Stadshus AB

Dnr SSAB: 2025/121

Dnr SH: 2025/295

Yttrande över förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Bakgrund

Region Stockholm har tagit fram ett förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen med sikte på år 2060. Den ersätter RUFS 2050 när den upphör att gälla i oktober 2026. Arbetet startade 2022 och inriktningen beslutades i juni 2023. Planen bygger på data, analyser och dialog med kommuner, myndigheter, näringsliv, akademi och civilsamhälle, med fokus på långsiktighet, gemensamt ansvar och användarvänlighet.

Stockholms Hamnar, nedan kallat Bolaget, har tagit del av förslaget till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen och lämnar här sina synpunkter. Bolaget har i sina synpunkter, enligt instruktion från SSAB, fokuserat på att säkerställa att eventuella synpunkter från den förra granskningen är omhändertagna i den nuvarande versionen av granskningshandlingen.

Stockholms Hamnars synpunkter

Bolaget ser det som fortsatt viktigt att Stockholmsregionen värnar och utvecklar sina många funktioner som hamn- och sjöfartsstadstad, som universitets- och innovationscentrum, som besöksmål och inte minst som huvudstad. Samtidigt är det angeläget att miljöaspekter integreras i planeringen och att en hållbar utveckling för regionen är i fokus.

Bolaget välkomnar att hamnarnas roll och sjöfartens betydelse fortsatt lyfts fram, men ser att flera synpunkter från tidigare samrådsyttrande ännu inte är fullt ut omhändertagna.

Effektiva godsflöden

I målen (sid 18–20) saknas fortfarande ett tydligt mål om effektiva godsflöden till och från regionen, trots att detta är avgörande för både näringslivets konkurrenskraft och försörjningsberedskap. Ett mål eller delmål som specifikt berör effektiva godsflöden eller godstransporter vore att föredra.

Statistik för inrikes sjöfart

På sid 21, punkt 1.2 framgår inte hur inrikes sjöfart ingår i de redovisade siffrorna. En förtydligande beskrivning behövs för att skapa en korrekt bild av sjöfartens omfattning.

Godstransporter i Mål 4

Texten under Mål 4 (sid 25–26) bör utvecklas med en tydligare beskrivning av godstransporternas roll i ett hållbart transportsystem. Fokus i denna version av granskningshandlingen ligger fortsatt på persontrafik och allmän tillgänglighet. Godstransporter nämns endast i förbifarten.

Godstransporter i Mål 9

I Mål 9 (sid 33) nämns inte pålitliga godstransporter som en central förutsättning för näringslivets konkurrenskraft. Detta bör läggas till.

Hamnar i avsnitt 12.2

I punkt 12.2 (sid 37) bör hamnar uttryckligen nämnas som en viktig del av regionens internationella tillgänglighet.

Närhet till hamnar

På sid 67 bör texten om ”befintlig infrastruktur” kompletteras med att närhet till hamnar är en strategisk fördel. Bolaget uppfattar att formuleringen i denna version av granskningshandlingen är oförändrad och specifik hänvisning till hamnar saknas.

Definition av färjeterminal

På sid 71, nr 35 i bilden, behöver det tydliggöras om ”färjeterminal” avser Djurgårdsfärjan eller annan anläggning.

Tydligare rekommendation om sjövägen

På sid 89 bör rekommendationen om att nyttja sjövägen stärkas och göras mer explicit, i linje med målen om hållbara transporter och minskad klimatpåverkan. Bilden är oförändrad och Bolaget uppfattar inte att rekommendationen är mer tydlig eller framträdande än i tidigare version.

Sjöfart

Under avsnittet ”Sjöfart” noterar Bolaget att Värtahamnen nämns, medan Frihamnen saknas i uppräkningslistan. Även om det i vissa sammanhang är vanligt att Värtahamnen och Frihamnen behandlas tillsammans, bör det här framgå att Frihamnen utgör en egen hamndel med särskild funktion och verksamhet och därför bör inkluderas i förteckningen över hamnar.

TEN-T och internationell tillgänglighet

Bolaget saknar fortsatt ett resonemang kring TEN-T-nätet i förslaget till ny regional utvecklingsplan. Den beslutade reviderade TEN-T-förordningen (juni 2024) identifierar flera viktiga transportkorridorer och infrastrukturprioriteringar i Stockholmsregionen. Dessa av EU redan framtagna stråktankar bör enligt Bolaget tas omhand även i Stockholmsregionens fortsatta utvecklingsplaner. Detta eftersom utvecklingen inom transportnätet är en del av de bredare målen för den europeiska politiken i syfte att skapa en sammanhållen, effektiv och hållbar transportinfrastruktur i hela Europa. Detta för att minska miljöpåverkan från transporter och förbättra regionala anslutningar och ekonomisk tillväxt. Infrastrukturen i Stockholmsregionen behöver därmed alltjämt stärkas för att förbättra tillgängligheten mellan knutpunkter i regionen och transportnoder i Europa. För att upprätthålla ett effektivt transport- och logistiksystem är det viktigt att prioritera infrastrukturen till regionens hamnar, vilket även öppnar fler möjligheter till att kombinera godsflöden via intermodala transporter (inlandssjöfart, lastbil eller järnväg).

En stark och tydligt åtgärdsinriktad koppling till TEN-T i den regionala utvecklingsplanen är av största vikt för att Stockholmsregionen ska kunna ta del av EU-stöd, stärka sin internationella konkurrenskraft och bidra till mer hållbara transporter på lång sikt.

Övrigt

En av de största utmaningarna i Stockholmsregionen är omställningen till ett hållbart energisystem. En grundförutsättning för denna omställning är att tillgången till el-effekt byggs ut. För Bolagets del är sjöfartens elektrifiering med utbyggnad av landelanslutningar för fartyg som ligger vid kaj och snabbbladdning av fartyg helt beroende av förstärkt el-kapacitet. Bolaget efterfrågar därmed tydligare strategier och aktiviteter för att möta det ökade effektbehovet.

Stockholms Hamnar ser fram emot pågående och kommande dialoger under arbetet med den nya regionala utvecklingsplanen och att den slutliga planen tydligare speglar sjöfartens och hamnarnas strategiska betydelse för regionens utveckling, klimatmål och försörjningsberedskap.

Detta yttrande har inte behandlats av Stockholms Hamn AB:s styrelse.

För Stockholms Hamn AB

Magdalena Bosson, vd